

Werkelijk is dus Karel de Groote de stamvader van *Thüringen's* Landgraven, en met regt wordt hem hier de eereplaats aangewezen als den vertegenwoordiger der christelijke ridderschap.

Ter zijde ziet gij *Thüringen's* eersten Graaf, een boom plantend, en regts Lodewijk den Saliër met de *Wartburg* en *Reinhardtsbrunn* in de eene hand: van beide was hij stichter . . .

Nog was ik geheel onder den magtigen indruk dier beelden, vol kracht en leven, nog had ik meer besef dan wel bewustheid van de harmonie, die tusschen de hoofdfiguren en het bijwerk heerscht, toen ik bemerkte, dat ik met Willem alleen stond. Hij greep mij bij den arm en we volgden ons gezelschap door den hoofdingang tot in het midden der benedengalerij om de zaal in bijzonderheden te beschouwen.

— Hier zoudt gij toch met de restauratie verzoend worden, mijnheeren, zei onze vriendelijke leidsman: 't is hier geen moderne liefhebberij, geen morsen met wat bonte verwen, geen gewetenloos vermengen van oud en nieuw, geen knoeijerig oplappen van een onbegrepen ruïne; gij ziet hier de vrucht van diepe studie der middeleeuwen, van wijsgeerig indringen in den geest van het voorgeslacht, gehuwd aan een rijke, levendige fantasie, die, door de studie voorgelicht, talloze beelden schiep en schat van combinatiën vond, zoo als de kunstenaar van de 11de of 12de eeuw ze geschapen zou hebben. Elke steen is met liefde gelegd. Ook bij den bouw der zaal heeft men naauwgezet de sporen gevolgd, die van de aloude feestzaal overig waren; vooral daar aan den noordelijken gevel waren die sporen merkbaar genoeg; het paneelwerk hier boven is ook geen nieuwigheid.

De triumpf van het licht over de duisternis, van de deugd over de zonde, van het christendom over het heidendom is de grootsche gedachte, die door al de kunstwerken heen in duizendvoudige vormen wordt uitgedrukt. Dat is een echt